

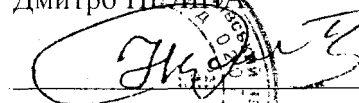
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Філософський факультет

Кафедра логіки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заст. декана
філософського факультету
Дмитро НЕЩИМ

«31» серпня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Традиційна логіка»

для студентів

галузь знань	03 Гуманітарні науки
спеціальність	033 Філософія
освітній рівень	перший (бакалаврський)
освітня програма	Філософія
спеціалізація	-
вид дисципліни	обов'язкова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2021/2022
Семестр	1
Кількість кредитів ECTS	3
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	іспит

Викладач: д.ф.н., проф. Хоменко І. В., завідувач кафедри логіки

Пролонговано: на 2022/2023 н.р. (І. Матуха) «31» 08 2022 р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2021

Розробник: д.ф.н., проф. Хоменко І.В., завідувач кафедри логіки

Затверджено
«27» серпня 2021 р.

Зав. кафедри логіки

 (Ірина ХОМЕНКО)

Протокол № 1 від «27» серпня 2021 р.

Схвалено науково - методичною комісією філософського факультету

Протокол від « 31 » серпня 2021 року № 2

Голова науково-методичної комісії (Ірина МАСЛІКОВА)

« 31 » серпня 2021 року

Пролонговано на 2022-2023 н.р. Протокол № 9 від 31 . 08 . 2022 р.

ВСТУП

1. Мета дисципліни – формування у студентів системи знань з теорії та історії логіки для забезпечення розвитку та вдосконалення навичок логічно правильно будувати міркування та критично мислити.

2. Вимоги до вибору навчальної дисципліни:

2.1. Студенти мають знати історію розвитку людства і суттєві риси природної мови.

2.2. Студенти мають вміти виявляти структурні компоненти висловлювань та міркувань, презентованих за допомогою природної мови.

2.3. Студенти мають володіти базовими навичками роботи з фаховою літературою та пошуковими системами в інтернеті.

3. Анотація навчальної дисципліни: «Традиційна логіка» є обов'язковою дисципліною. Її викладають для студентів, які навчаються на першому курсі бакалаврату. Студенти вивчають питання щодо визначення логіки як науки, знайомляться з логічними операціями, видами міркувань, типовими помилками, яких припускаються у процесі визначень, поділів, класифікацій, при порушенні законів логіки та неправильної побудови міркувань. Студенти оволодівають логічним інструментарієм, який дозволяє розмірковувати правильно з точки зору логіки; уникати помилок у своїх міркуваннях; розпізнавати логічні помилки у міркуваннях інших людей.

4. Завдання (навчальні цілі)

- надання студентам системних знань щодо теорії та історії логіки;

- формування у студентів навичок щодо роботи з логічними операціями над поняттями;

- розвинення у студентів навичок щодо логічного аналізу висловлювань у різноманітних текстах;

- формування у студентів навичок щодо побудови міркувань відповідно до правил та законів логіки та знаходження помилок у власних міркуваннях та міркуваннях інших людей.

Дисципліна спрямована на формування таких програмних компетентностей:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК 7. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ФК 1. Усвідомлення сенсу філософії, її дисциплінарного розмаїття та місця в системі культури.

ФК 3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про розвиток основних філософських ідей, учень та напрямків.

ФК 6. Здатність викладати міркування послідовно, логічно, систематично та аргументовано.

ФК 7. Здатність аналізувати міркування та робити ґрунтовні смислові узагальнення, висновки.

ФК 8. Здатність оперувати філософською термінологією для розв'язання професійних завдань.

5. Результати навчання:

В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація 4. автономність і відповідальність)		Методи викладання навчання	Методи оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
ККод	Результат навчання			
	Знати:			
1.1	предмет, методи, теоретичні основи традиційної логіки	Лекції, семінари, самостійна робота	Усна доповідь, самостійна робота з текстами, іспит	15
1.2	головну проблематику традиційної	Лекції,	Усна доповідь,	15

	логіки	семінари, самостійна робота	самостійна робота з текстами, іспит	
	Вміти:			
2.1	демонструвати знання спеціалізованої літератури в царині традиційної логіки	Лекції, семінари, самостійна робота	Усна доповідь, самостійна робота з текстами, іспит	20
2.2	пояснювати як працюють методи логіки у процесі побудови міркувань	Лекції, семінари, самостійна робота	Усна доповідь, самостійна робота з текстами, іспит	20
	Комунікація:			
3.1	демонструвати здатність до вільної комунікації українською мовою	Лекції, семінари, самостійна робота	Усна доповідь, дискусії, самостійна робота з текстами, іспит	20
	Автономність і відповідальність:			
4.1	самостійно шукати та критично опрацьовувати логічну літературу, вільно володіти методами обробки, аналізу та синтезу наукової інформації з логіки	Семінари, самостійна робота	Усна доповідь, самостійна робота з текстами	10

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни	Програмні результати навчання					
	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	4.1
ПРН 11. Вміти аналізувати міркування та робити ґрунтовні смислові узагальнення, висновки.	+	+	+	+	+	
ПРН 12. Вміти викладати власні міркування послідовно, логічно, систематично та аргументовано.	+				+	+
ПРН 13. Критично оцінювати власну позицію та знання, порівнювати і перевіряти отримані результати.			+			+
ПРН 14. Уникати симуляцій, плагіату та інших виявів академічної недоброчесності у сфері професійної діяльності або навчання.	+	+	+	+	+	+
ПРН 15. Мати навички ведення інтелектуальних дискусій на засадах діалогу, відкритості й толерантності.			+	+	+	

7. Схема формування оцінки:

7.1 Форми оцінювання

Контроль знань здійснюється за системою ECTS, яка передбачає дворівневе оцінювання засвоєного матеріалу, зокрема **оцінювання теоретичної підготовки** – результати навчання (знання 1.1 – 1.2), що складає 30% від загальної оцінки та **оцінювання практичної підготовки** – результати навчання (**вміння** 2.1-2.2); (**комунікація** 3.1); (**автономність та відповідальність** 4.1), що складає 70% загальної оцінки.

Оцінювання семестрової роботи:

1. **Усна доповідь, доповнення та участь в дискусіях на семінарах:** РН 1.1, 1.2, 2.1, 2.2, 3.1, 4.1 – 21/35 балів.
2. **Самостійна робота:** РН 1.1, 1.2, 2.1, 2.2, 3.1, 4.1 – 15/25 балів.

Семестрову кількість балів формують бали, отримані студентом у процесі засвоєння матеріалу з усіх (двох) частин навчальної дисципліни. Загальна семестрова оцінка складаються із балів, отриманих за 1) аудиторну роботу (усні доповіді, доповнення та участь в дискусіях на семінарах), 2) самостійну роботу з текстами.

Всі види робіт в семестрі мають в підсумку:

- в максимальному вимірі 60 балів
- в мінімальному вимірі 36 балів

У разі відсутності на семінарському занятті студент має відпрацювати завдання на семінар в письмовій формі.

Підсумкове оцінювання у формі іспиту:

Іспит у письмовій формі - РН 1.1, 1.2, 2.1, 2.2, 3.1 – 24 / 40 балів

Екзаменаційне оцінювання відбувається в письмовій формі. Білет складається з 2 питань, кожне з яких оцінюється за шкалою 20 балів, що в загальному підсумку дає 40 балів за іспит.

Для отримання загальної позитивної оцінки з дисципліни оцінка за іспит не може бути меншою 24 балів. У випадку, коли студент на іспиті набрав менше 24 балів, вони не додаються до семестрової оцінки (незалежно від кількості балів, отриманих під час навчального періоду). В екзаменаційній відомості у колонці «бали за іспит/ екзамен» ставиться «0», а в колонку «підсумкова оцінка з дисципліни» переноситься лише кількість балів, отриманих під час семестру. Рекомендований мінімум допуску до іспиту – 36 балів.

Таким чином, підсумкова оцінка з дисципліни (мінімум 60, максимум 100 балів) складається із суми кількості балів за семестр (мінімум 36, максимум 60 балів) та екзаменаційної роботи (мінімум 24, максимум 40 балів).

При простому розрахунку отримуємо:

	Семестрова кількість балів	Іспит	Підсумкова оцінка з дисципліни
<i>Мінімум</i>	36	24	60
Максимум	60	40	100

7.2 Організація оцінювання:

Семестрова робота		Семестрова кількість балів	
		Min – 36 бали	Max – 60 балів
Аудиторна робота: усна доповідь, доповнення, участь у дискусіях	Семінари протягом семестру	«3» x 7 = 21	«5» x 7 = 35
Самостійна робота з текстами	Термін виконання: листопад	«15» x 1 = 15	«25» x 1 = 25
Загальна семестрова оцінка з дисципліни		36	60

Критерії оцінювання:

1. **Аудиторна робота:**

Усна доповідь

5 балів – студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого завдання,

використовуючи обов'язкову та додаткову літературу;

4 бали - студент у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно його викладає, але може не вистачати аргументації в поясненнях, в основному розкриває зміст поставленого завдання, використовує обов'язкову літературу. Допускаються несуттєві неточності;

3 бали – в цілому володіє навчальним матеріалом, але не демонструє глибини знань, не спирається на необхідну навчальну літературу. Має у відповіді суттєві неточності.

Доповнення / участь в дискусіях

3 бали – доповнення змістовне, ґрунтовне, конструктивно доповнює обговорення теми;

2 бали – доповнення змістовне;

1 бал – доповнення містить інформацію, що суттєво не розширює дискусію.

2. Самостійна робота:

25-20 балів студент у повному обсязі володіє матеріалом, вільно та аргументовано його презентує, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого завдання, правильно інтерпретує отримані результати, використовує обов'язкову та додаткову літературу, демонструє самостійність, достовірність, незаангажованість здійсненого дослідження;

19-15 балів - студент у достатньому обсязі володіє матеріалом, вільно його презентує, але може не вистачати аргументації в поясненнях, в основному розкриває зміст поставленого завдання, використовує обов'язкову літературу, демонструє самостійність та достовірність проведеного дослідження. Допускаються несуттєві неточності;

14-1 бал – студент не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно та поверхово його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань. Має суттєві помилки в роботі.

3. Кожне питання в екзаменаційній роботі (в білеті 2 питання):

20-16 балів студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого завдання, правильно інтерпретує отримані результати, використовує обов'язкову та додаткову літературу, демонструє самостійність письмової роботи;

15-11 балів - студент у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно його викладає, але може не вистачати аргументації в поясненнях, в основному розкриває зміст поставленого завдання, використовує обов'язкову літературу, демонструє самостійність письмової роботи. Допускаються несуттєві неточності;

10-6 балів - в цілому володіє навчальним матеріалом, але не демонструє глибини знань, не спирається на необхідну навчальну літературу, робота містить суттєві неточності;

5-0 балів - не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно та поверхово його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань. Має суттєві помилки в роботі.

7.3 Шкала відповідності:

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0 59

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ І СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ п/п	Назва лекції	Кількість годин		
		Лекції	Семінари	Самостійна робота

<i>Частина 1. Основи логіки</i>				
1.	Предмет і метод логіки	4	2	5
2.	Семіотичний характер логіки	2		5
<i>Частина 2. Теоретична база та інструментарій логіки</i>				
3.	Ім'я і поняття	4	2	5
4.	Логічні операції над поняттями	6	2	5
5.	Висловлювання та судження	4	2	5
6.	Логічні закони	2	2	5
7.	Дедуктивні міркування	4	2	8
8.	Правдоподібні міркування	4	2	8
	ВСЬОГО	30	14	46

Загальний обсяг **90 год.**, в тому числі:

Лекцій **30 год.**

Семінари **14 год.**

Самостійна робота **46 год.**

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Основна:

1. Конверський, А.Є., (2016) *Логіка*. Підручник – Київ: Центр учбової літератури.
2. Конверський, А.Є., (2004) *Логіка (традиційна та сучасна)*. Підручник – Київ: Центр учбової літератури.
3. Хоменко, І.В., (2007) *Логіка*. Підручник. – Київ: Центр учбової літератури.
4. Хоменко, І.В., (2019) *Логіка. Теорія та практика*. Підручник. Київ: Центр учбової літератури.
5. Хоменко, І.В., (2021) *Традиційна логіка*. Підручник. Електронне видання, <http://www.e-philosophy.kiev.ua/course/view.php?id=8>

Додаткова:

1. Хоменко, Ірина і Шрамко, Ярослав., (2019). Чи є нормативною наука логіки і як вона може нею бути? Філософська думка, № 5, С. 52-63. DOI: <https://doi.org/10.15407/fd2019.05.052>
2. Bochenski, I.M., (1961). *A History of Formal Logic*. University of Notre Dame Press.
3. De Swart, H., (2018). *Philosophical and Mathematical Logic*. Springer.
4. Frege, G., (1970). *Philosophical Writings*. Translated by P. Geach and M. Black. Basil Blackwell, Oxford
5. Gregory, Paul A., (2017). *Formal Logic* Broadview Press.
6. Kahneman, D., (2011). *Thinking, Fast and Slow*. Penguin Books, 2011.
7. Khomenko, Iryna., (2018). A Look at Informal Logic. *Future Human Image*, Volume 9, p.52-62. DOI: <https://doi.org/10.29202/fhi/9/5>
8. Khomenko, Iryna. and Shramko, Yaroslav. (2021) Logic and philosophy: lines of interaction Bulletin of Taras Shevchenko National University of Kyiv. Philosophy, 2021, Vol. 4 № 4, 2021, p.14-23. DOI: https://doi.org/10.17721/2523_4064.2021/4-2/12.
9. Russell, Marcus., (2017). *Introduction to Formal Logic with Philosophical Applications*. Oxford University Press.
10. Smith, Peter., (2003). *An Introduction to Formal Logic*. Cambridge University Press.